

Önállóan szerzeményező községi könyvtárak a dunántúli régióban

Az önállóan szerzeményező községi könyvtárak munkájának vizsgálatához a kérdőíves kutatási módszert választottuk, abból a megfontolásból, hogy a tényfeltárásnál, a hatékonyság vizsgálatánál célszerű a mennyiségi adatokból kiindulni.

Kétféle kérdőívet használtunk:

- I. A dunántúli régió minden önállóan szerzeményező községétől kértünk adatokat a településről, könyvtárának működési körülményeiről, költségvetésének alakulásáról, arról, hogy mibe kerül a könyvtári szolgáltatás a faluban, mire és mennyit költenek, mi határozza meg az állománygyarapítást, milyen a könyvtár kihasználtsága (forgalmi adatok, technikai felszereltség) hol a helye és szerepe a megyei könyvtári rendszerben, a település kulturális életében.
- II. A régió minden megyei könyvtáráról megyei összesítő adatokat kértünk:
  - általában a megyéről és a községi könyvtárakról;
  - ebből kiemelve az önállóan szerzeményező községi könyvtárakat.

Az első kérdőíven 26 kérdést tettünk fel, a másodikon 6-ot. Mindez még sok esetben kiegészült évenkénti bontással is.

A két kérdőíven természetesen voltak párhuzamosan kért adatok, a különbség az volt, hogy egyik esetben csak a falura vonatkozott, a másik esetben pedig a megyére. A párhuzamos adatokat és az évenkénti bontásokat leszámítva a feldolgozás során 78 féle adatot dolgoztunk fel, melyből a legalapvetőbbeket, véleményem szerint a helyzetkép összeállításához a legfontosabbakat, legjellemzőbbeket táblázatokban is bemutatjuk.

Minden adatot nem ellenőriztünk, elfogadjuk a megyék által közölteket. Egy-két helyen észrevettük, hogy számszakilag nem egyezik minden, ahol lehetett javítottunk vagy telefonon egyeztetünk a kollégákkal.

Torzíthatja az adatokat pl. Veszprém megyénél, hogy Devecser is szerepel az összeállításukban, mely ugyan község (*A vizsgálat idején még községi rangja volt. Szerk.*), és önállóan gyarapít, ugyanakkor ellátórendszeri központ is. Adatai közül pl. a helyben lévő állomány az év végi statisztikánál elkülöníthető, de a gyarapítás, a törlés már nem. Működési körülményei alapján (alapterület, 11-12 főfoglalkozású könyvtáros) is inkább a városi könyvtárak közé sorolható.

Sajnálatos módon az adatszolgáltatásnál a könyvtárosok nem voltak eléggé fegyelmezettek. Sok esetben pontatlanul kitöltve, hiányosan kaptuk meg az adatokat, sokszor viszont nem tudtak a kérdésre válaszolni, pl. ahol a könyvtár a művelődési házban vagy az iskolában van, ott nem különíthetők el a fenntartási költségek, nem mutatható ki, hogy mibe kerül a szolgáltatás.

A községi könyvtárak száma (ld. az I. táblázatot)

A községi könyvtárak száma – mint a táblázat mutatja – 1995-ben az 1990. évihez képest 4%-kal csökkent. Az önállóan szerzeményező községi könyvtárak száma viszont 517-ről 937-re, azaz 81%-kal nőtt.

Egyetlen olyan megye sincs, ahol csökkent volna a számuk. Arányaikban van különbség, mert pl. Baranya és Fejér megyékben 1990-ben egyformán 79-79 önálló községi könyvtár működött, 1995-ben viszont Baranyában 187, Fejér megyében pedig csak 95 lett. Somogyban több mint kétszeres az emelkedés, Veszprém megyében több mint háromszoros. Ugyanakkor e csoportban növekedett a működést szüneteltetők száma: az 1990-es 3%-hoz képest 15%-ra; valamint a megszünteké is: 1-ről 11-re.

1990-ben az összes községi könyvtár 31%-a, 1995-ben 60%-a volt önálló.

Ezeket a számadatokat érdemes lenne úgy összehasonlítani, hogy hogyan aránylanak egymáshoz az önálló, az ellátórendszeri és a kettős funkciójú könyvtárak, és hol melyik és miért a jellemző ellátási mód.

Az a már most meglévő táblázatból is kiderül, hogy például Fejér megyében a községi könyvtárak 93%-a, Somogyban a 90%-a önálló, Zalában viszont csak a 25%-uk.

Az önálló könyvtárak számának jelentős emelkedése több tényezőre vezethető vissza.

Több megyére jellemző, hogy a körzeti könyvtárak felbomlása, a rendszerváltozás utáni kiskörzetek megszűnése után a volt fiókkönyvtárak önállóak lettek. Valószínűsíthető, hogy az új önálló önkormányzatok presztizskérdést csinálnak a könyvtárügyből is. Úgy gondolták, hogy mindenhez értenek nemcsak politikailag, hanem szakmailag is. Sajnos a gyakorlati tapasztalataink nem ezt mutatják. Ezek a könyvtárak magukra maradtak, kiszolgáltatva a fenntartóknak.

Sok településen még ma sem tudják, hogy milyen és mennyi könyvük van, hisz a körzeti könyvtáraktól nem vették át szakmailag precízen az állományt sem, nem hogy tudnák azt, hogy mit jelent a címleírás, a katalógusépítés, sőt a csoportos leltárkönyvet sem tudják vezetni. Honnét is tudnák, amikor évtizedeken keresztül ezt a feladatot elvégezték helyettük.

Nálunk, Győr-Moson-Sopron megyében egyedül a volt fertői körzeti könyvtárnál történt meg az átadás és a szakmai felkészítés maradéktalanul.

A másik legjellemzőbb önállósodás az ellátórendszereknél jelentkezett. Sok helyen kiléptek a társulásból a könyvtárak, pl. a pápai ellátórendszerből 29 könyvtár lépett ki és lett önálló. Győr-Moson-Sopron megyében a városi könyvtáraknál megszüntették a módszertani munkát, megszűnt volna két ellátórendszer, de a megyei könyvtár átvállalta a működtetést, így csak kevés könyvtár lépett ki. Vas megyében olyan könyvtárak is vannak, amelyek ellátórendszerhez tartoztak, aztán kiléptek, végül újra csatlakoztak.

Az önállóan szerzeményező könyvtárak között a működők, a szüneteltetők és a megszüntek aránya megyénként változó. A legtöbb szünetelő könyvtár Baranyában, Somogyban, Vasban és Győr-Moson-Sopron megyében van. Ezek közül is arányaiában a legtöbb Baranya és Vas (27, ill. 22%), legkevesebb Fejér, Tolna és Zala.

A működő könyvtárak közül sok azoknak a száma, amelyek csak papíron léteznek. Pontos számuk nem tudható, hisz jelentést minden évben készítenek, a könyvtár aajtáját kinyitják, de új könyvet már évek óta nem vásároltak, és nagyon alacsonyak a

forgalmi mutatóik. Jellemzőbbek az önálló könyvtárak között, mint az integráltaknál, vagy az ellátórendszerhez tartozóknál.

Az állomány alakulása (ld. a II. táblázatot)

Mint az a következő táblázatból látható, az állomány alakulásánál a darabszám 1990 és 1995 között lényegesen nem változott, mindösszesen 399-cel lett csak több, az állománygyarapításra fordított keret viszont az 1990-es évhez (100%) képest 276%-ra emelkedett.

Ez könyvtárankénti átlagban 1990-ben 260 kötetet, 27 274,- Ft-ot jelentett, 1995-ben pedig 144 kötetet, 41 528,- Ft-ot. Az átlagár 1990-ben 104,- Ft, 1995-ben 288,- Ft volt.

Ez nem speciálisan az önállóan gyarapító községi könyvtárak jellegzetessége, minden kicsi és nagy könyvtárnál hasonló az arány az infláció, a könyváremelkedések miatt. Az 1995-ös alacsony átlagár, ismerve a mai könyvárakat, azt mutatja, hogy elsősorban a szépirodalmi, olcsó könyveket vásárolják meg a községi könyvtárak. A több ezer forintos kézikönyvek és ismeretterjesztő szakirodalom beszerzéséről csak álmodhatnak. Elkeserítő, hogy az új könyvekkel történő ellátás abszolút számokban is 53%-ra visszaesett. Ennek ellenére az önálló községi könyvtárak a könyvtárközi kölcsönzés adta lehetőségeket nem használják ki. Vagy érdektelenek, vagy tájékozatlanok, vagy lusták.

Az önálló könyvtáraknál érdemes megfigyelni az állományból kivont dokumentumok számát, a vásárolt új dokumentumok számához viszonyított arányukat. 1990-ben a törlés a gyarapítás 63%-a, 1995-ben 47%-a volt.

A rendszerváltozás előtti években az önálló könyvtáraknál az állomány apasztásával nem foglalkoztak: annak örültek a fenntartó tanácsok, hogy darabszámmra minél több könyv sorakozott a polcokon. Volt olyan tanácselnök, aki egyenként átnézte az állományellenőrzés során elavultnak ítélt műveket, és nem ismerte azt a fogalmat, hogy valamilyen mű tartalmilag elavult lehet, így csak az oldalaira szétesett művek törlését engedélyezte.

E szemlélet mára már megváltozott, sőt sok helyen átestek a ló másik oldalára, és úgy gondolják, hogy minél több könyvet vontak ki, annál jobb, hisz kevesebb alapterület és kevesebb polc kell a tároláshoz.

Csak 1990-től tudatosult a fenntartókban és a könyvtárosokban is az a gondolat, hogy a könyvtáraknak nemcsak gyarapodniuk kell, hanem folyamatosan apasztani is szükséges. 1990–1991 a kampány éve volt, sok minden kiárusításra került, sok helyen a fürdővízzel együtt a gyereket is kiöntötték. E gyakorlat 1995-re már kezdett lecsillapodni. A mérleg nyelve azonban még ma sincs egyensúlyban.

Kérdőívünkön volt egy olyan kérdés, hogy milyen a meglévő állományok összetétele, a szakirodalom, a felnőtt szépirodalom és a gyermekirodalom aránya.

Nagyon sajnálom, hogy e kérdésre csak töredékes válaszokat kaptam. Csak négy megye közölte adatait, így regionális szinten nem lehet összefoglaló adatokat közölni.

Érdekes az aránykülönbség Vas és Somogy megyében. A szakirodalom százalékaránya 38, ill. 42; a felnőtt szépirodalomé 27, ill. 43; a gyermekirodalomé pedig 35, ill. 15.

Az állománygyarapításnál egyre kevesebb könyvtáros veszi igénybe a KELLO szolgálatásait. Ennek több oka van. Év elején, amikor a szerződéseket meg kell kötni

sok könyvtárnak még nincs költségvetése, fogalma sincs arról, hogy mennyiért vásárolhat majd könyveket. A másik, hogy kihasználják a könyvesboltok kedvezményes könyvvásárlási lehetőségeit. Győr-Moson-Sopron megyében a Pult Kft. 30%-os kedvezményt ad, és vállalja hogy az igénylista alapján beszerzi a kért könyveket. Ennek viszont az a következménye, hogy nem készülnek szabályos címlírások és katalógusok.

Az állománygyarapítást meghatározó tényezők közül, első helyen szerepel az olvasói igények kiszolgálása.

A sajtoskáli könyvtáros – véleménye általánosítható – így fogalmaz:

„Legfőbb szempont az olvasók igénye, melyek között a krimi is szerepel. A szépirodalom túlsúlyban van. A meglévő kézikönyvállományt csak kismértékben tudjuk gyarapítani.”

A könyvtárosok (ld. a III. táblázatot)

Látható a táblázatból, hogy a könyvtárak ajtaját valaki mindig kinyitja: nincs hiány a munkatársakból.

1995-ben az 517 könyvtárban 668-an, 1995-ben a működő 783 könyvtárban 876-an dolgoztak községi könyvtárosként.

Csökkenet a főfoglalkozásúak száma: 197-ről, 120-ra, nőtt a részmunkaidősök és a tiszteletdíjasok száma 60-ról 140-re, illetve 416-ról 610-re.

A kis-körzeti könyvtárak élén korábban főfoglalkozású könyvtárosok dolgoztak, akik most megkapták a falu közművelődésének összes feladatát, így könyvtári szempontból már csak részfoglalkozásúak. Több helyen a két főfoglalkozású könyvtárosból mára már csak egy tiszteletdíjas maradt. Társadalmi munkás könyvtárossal csak elvétve találkozunk, nagyon alacsony tiszteletdíjak viszont elég gyakoriak.

A kérdőíven szerepelt a könyvtárosok végzettség szerinti bontása is. Sajnos ugyanazt lehet megállapítani, mint az állomány összetételénél is, hogy sok megyében nem közöltek adatot, így érdemi elemzést nem lehet adni. Egy-két jellemző példa:

A főfoglalkozásúak felsőfokú, középfokú vagy könyvtárosasszisztensi végzettséggel rendelkeznek. A tiszteletdíjasok nagyrészt az ún. alapfokú tanfolyamot végezték el.

Nem feladatunk minősíteni, meghatározni, hogy ki nevezhető könyvtárosnak, és ki nem, de az ún. alapfokú tanfolyam véleményem szerint nem mondható könyvtárosi végzettségnek.

Az önállóan szerzeményező könyvtárakban dolgozóknak szüksége lenne valamilyen, a hasznos tudnivalókat megtanító, a jelenlegi alap- és középfokú közötti mélységű tanfolyamra, melyet a fenntartók is elismernének a tiszteletdíjban.

Ennek kicsit ellentmond, hogy találkoztam már olyan háziasszonnyal könyvtári végzettség nélkül, akihez szívesen mentek a könyvtárba az olvasók, tudott ajánlani olvasnivalót a 10 éves gyerekeknek, a középkorú mérnöknek és a hetven éves nénikének is. Találkoztam viszont olyan kollégával is, aki pedagógus végzettséggel, főiskolai könyvtárosi diplomával rendelkezett, de nem igazodott el a megyei könyvtár szak-katalógusában, és nem találta meg helyét faluja közművelődési életében.

A rendszerváltozás ugyan nem befolyásolta a könyvtárosok számának alakulását, de foglalkoztatási minőségük jelentősen változott.

A könyvtárak elhelyezése, alapterületük (ld. a IV. táblázatot)

A legnagyobb, 200 m² feletti alapterülettel elsősorban a volt körzeti könyvtárak, a legkisebb, 25 m² alatti alapterülettel pedig a fiókkönyvtárakból önállóvá lett könyvtárak rendelkeznek. A legtöbb önálló könyvtár alapterülete 25–50 m² között van. Ez mutatja a könyvtárak zsúfoltságát, hisz 3000–4000 kötetet kell elhelyezni ilyen kicsi alapterületen. Asztalok, székek elhelyezésére, a helyben használat biztosítására nincs lehetőség.

Forgalmi adatok (ld. az V. és VI. táblázatot)

A 14 év feletti olvasók száma 1990-hez képest 1995-re 3%-kal csökkent, a többi mutatószám viszont nőtt. A legnagyobb növekedés a kölcsönzött kötetek számánál tapasztalható: 8%. A látogatók száma 1, a kölcsönzők száma 2%-kal lett több. Öt év alatt ez nagyon minimális változást jelent csak. A további elemzések során érdemes lesz megnézni, hogy évenkénti bontásban hogyan alakultak a forgalmi adatok.

A 14 év alattiak könyvtárhasználatánál emelkedés csak a kölcsönzött kötetek számánál tapasztalható, az is csak 2%. A többi mutatószám csökkent: az olvasók száma 5%-kal, a látogatóké 12-vel, a kölcsönzőké 1-gyel. Ez is további elemzést igényel.

Hálózati gondozás

A kérdőíveken rákérdeztünk arra is, hogy az önálló könyvtárak *kérnek-e, kapnak-e szakmai segítséget* megyéjük nagyobb városi vagy megyei könyvtárától?

Nagyon szórt és változatos a kép, nincs két egyforma megye. Mindenki szeretné valahogyan átmenteni a hálózati gondozást, ennek érdekében különböző új és régi praktikákat alkalmaznak:

- van, ahol a megyei könyvtár az egész megyét ingyen gondozza, saját költségvetéséből;
- van ahol a megyei önkormányzat a városoknak ad támogatást a területi munkára;
- van, ahol spontán módon, nem nagydobra verve a régi módi szerint tevékenykednek;
- van, ahol a községek fizetik a hálózati munkát.

Néhány példa a válaszokra:

Tolna megye:

„A megyei könyvtártól kérünk segítséget – kapunk is, ingyen. Módszertani-hálózati szempontból erősen érződik a járási majd városi könyvtárak területi tevékenységének, valamint a szakfelügyeleti munkának a hiánya. A kettős funkciójú könyvtárak felmérésénél is az derült ki, hogy egy vagy több biztonságosan működő ellátórendszer jobb szakmai körülményeket teremthetne könyvtárainknak.”

Somogy megye:

„A Megyei és Városi Könyvtár Hálózati Osztálya a kiskönyvtárak könyvbeszerzésének segítésére létrehozta a Könyvbeszerzési Társulást, melynek következtében, kedvezményes áron juthatnak könyvhöz a kistelepülések könyvtárai. 1996-ban 57 község 1.300.000,- Ft értékben szerződött.

A Megyei és Városi Könyvtár szakmai gondozótevékenysége ingyenes, csak a könyvvásárlási hozzájárulást fizetik az önkormányzatok.”

Veszprém megye:

„A hálózati alközpontok módszertani szerepe az önálló községek irányába szinte teljesen megszűnt. A megyei könyvtár nem tudja a 100 községi könyvtárnak azt a mindennapos gyakorlati segítséget megadni, amire ezeknek a szakképzetlen, jó esetben alapfokú ismeretekkel rendelkező tiszteletdíjas könyvtárosoknak szükségük lenne.”

A *soproni városi* könyvtár a körzetébe tartozó önálló községi könyvtárakkal társulási szerződést köt. Aki befizeti az állomány nagyságától függő évi 5-10-15.000 Ft-ot, az nemcsak a hagyományos módszertani segítséget kapja meg, hanem pl. az állományellenőrzést is elvégzik a könyvtár munkatársai.

Az *önálló községi könyvtárakban a technikai feltételek* nagyon mostohák, telefon és másológép csak nagyon kevés helyen van, számitógéppel sem büszkélkedhetnek.

Összegzés

Általánosságban annyi állapítható meg, hogy jelenleg az önállóan szerzeményező községi könyvtárak működése összefügg a lakosság számával: ahol többen élnek, ott magasabb az alapterület, nagyobb a heti nyitvatartási idő, több az állománygyarapítási keret. Minél kisebb a falu, annál rosszabbak a működési körülmények, és mindennek következménye a forgalmi adatok alakulása.

Viszont az is látható, hogy a lakosság számától, a települések helyzetétől függetlenül – hisz az önkormányzatok éves költségvetésébe elenyésző összeg a könyvtár működtetése – kezd jellemzővé válni az is, hogy ahol a könyvtárak a helyi demokrácia, a helyi kultúra szerves részei, ahol az önkormányzat és a könyvtáros is akarja, ott szebbek, jobbak a könyvtárak, ott biztosítják az állampolgárok alapvető művelődési – tájékoztatási igényeit. Sajnos, csak kevés helyen találkozhattunk ilyen könyvtárakkal.

Az önálló könyvtárak helyzete a legkritikusabb. A könyvtári rendszer legveszélyeztetettebb végpontjai.

Javaslataink a következők:

1. Jogi szabályozással kellene megoldani, hogy a községi könyvtárak támogatása, munkája ne a fenntartó jó- vagy rosszindulatától, a képviselőtestület hangulatától függjön. Természetesen nem a könyvtári törvényben, hanem végrehajtási utasításban vagy miniszteri rendeletben. Ez azért lenne fontos, mert így a költségvetési alkuknál a könyvtárosok tudnának mire hivatkozni.

2. Alternatívát kellene biztosítani a fenntartóknak, döntsék el, hogy milyen könyvtárakat kívánnak fenntartani. Ha eldöntötték, hogy önálló könyvtárakat tartanak fenn, akkor legyen alapvető szakmai követelmény:

- Az önálló könyvtárhelyiség, legalább 50 m² alapterülettel. Biztosítsák a helybenhasználat lehetőségét is.
- Könyvtárosi végzettséggel is rendelkező könyvtárost alkalmazzanak.
- A nyitvatartási idő legalább heti 10 óra legyen. A kölcsönzésen kívül más szolgáltatást is kínáljanak.

- Ne csak könyveket vásároljanak. Fizessenek elő folyóiratokat is.
- Gondoskodjanak az állomány feltárásáról, építsenek katalógust cédulán vagy számítógépen.
- Az önálló könyvtár vegyen részt a megye könyvtári életében, a könyvtári rendszerben.

Amennyiben nem felelnek meg a fenti kritériumoknak, nem tudják vállalni az önállósággal járó plusz költséget és feladatot, akkor inkább csatlakozzanak más ellátási formához.

3. Jelenleg az önálló könyvtárak csak egy lábón állnak, csak a fenntartó gondoskodik róluk. Nincs olyan országos vagy megyei pályázat, ahol állománygyarapításra, berendezésre, technikai fejlesztésre kérhetnének támogatást.

E diszkrimináció érthetetlen. A pályázati kiírások vagy minden könyvtárra vonatkoznak, vagy ugyanúgy, mint az ellátórendszeri könyvtáraknak, az önállóaknak is legyen külön támogatás.

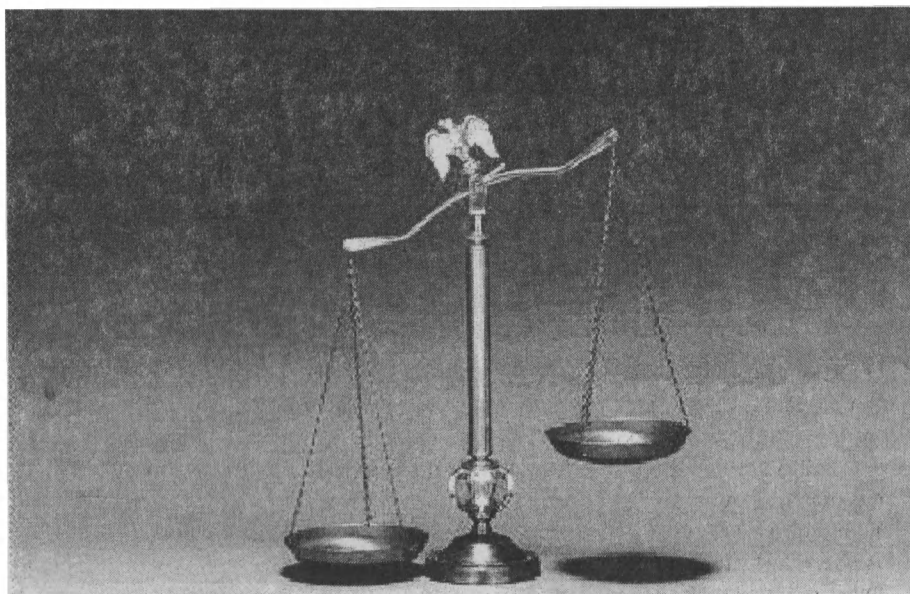
A magyar nyelv értelmező szótára az önállóság fogalmát többek között így is meghatározza:

az az önálló, aki „**saját céllal, formával, szervezettel rendelkezik...**”

Ha községi könyvtáros lennék, ha választhatnék, akkor a sok gond és probléma ellenére az önállóságot választanám.

Minden megyei könyvtárnak, a munkatársaknak, akik részt vettek a vizsgálatban, ha nem önként és dalolva, de legjobb tudásuk és jószándékuk szerint, köszönet a segítségért.

Szalai Gáborné

I.
A KÖZSÉGI KÖNYVTÁRAK SZÁMA

Sor- szám	MEGYE	Községi kv. száma		Önálló közs. kv. száma		Működik		Szűnetel		Megszűnt	
		1990.	1995.	1990.	1995.	1990.	1995.	1990.	1995.	1990.	1995.
1.	Baranya	276	230	79	187	66	110	12	69	1	8
2.	Fejér	107	102	79	95	79	94	-	1	-	-
3.	Győr-Ménfőcsanak-Sopron	167	167	92	113	92	102	-	11	-	-
4.	Komárom-Esztergom	67	67	36	41	35	40	1	-	-	1
5.	Somogy	244	233	102	210	101	182	1	28	-	-
6.	Tolna	106	99	36	56	36	53	-	3	-	-
7.	Vas	214	210	40	76	40	57	-	17	-	2
8.	Veszprém	218	231	32	101	32	93	-	8	-	-
9.	Zala	236	234	21	58	21	52	-	6	-	-
ÖSSZESEN:		1635	1573	517	937	502	783	14	143	1	11

II.
AZ ÁLLOMÁNY ALAKULÁSA

Sor- szám	MEGYE	1990.				1995.			
		Gyarázkodás		Törítés db.	Állomány	Gyarázkodás		Törítés db.	Állomány
		db.	Fl.			db.	Fl.		
1.	Baranya	22 754	2 430 473	10 940	671 255	19 675	4 256 833	5 287	882 779
2.	Fejér	24 422	2 850 920	19 793	790 776	16 619	8 004 541	7 971	802 585
3.	Győr-Ménfőcsanak-Sopron	14 634	1 267 344	9 155	532 787	9 707	4 607 918	8 676	583 694
4.	Komárom-Esztergom	6 224	721 029	4 003	304 905	4 797	2 653 829	2 999	334 099
5.	Somogy	25 593	2 318 792	12 211	928 143	25 914	7 108 544	20 877	991 024
6.	Tolna	7 193	748 089	2 702	330 599	4 049	1 637 585	795	365 948
7.	Vas	9 549	1 032 796	5 813	237 517	6 273	2 884 430	5 736	323 922
8.	Veszprém	15 532	1 639 005	14 262	315 496	39 692	3 262 832	6 244	618 492
9.	Zala	8 776	1 092 668	5 992	374 503	8 350	4 495 496	4 902	452 163
	ÖSSZESEN:	134 677	14 101 116	84 871	4 485 981	135 076	38 912 008	63 487	5 354 706

III.

KÖNYVTÁROK SZÁMA
1990–1995.

Sor- szám	MEGYE	Főfoglalkozású					Rész munkaidős					Tiszletelűjtás					Összesen:								
		90.	91.	92.	93.	94.	95.	90.	91.	92.	93.	94.	95.	90.	91.	92.	93.	94.	95.						
1.	Baranya	31	26	22	27	22	14	17	21	21	17	26	15	38	106	86	104	82	94	81	153	129	148	130	123
2.	Fejér	35	33	33	33	30	30	9	12	12	12	23	20	59	58	58	55	49	49	103	103	103	100	102	99
3.	Győr-Ménfő-Sopron	16	9	12	11	9	8	3	5	10	6	12	13	148	146	133	136	137	131	167	160	155	153	161	152
4.	Komárom-Esztergom	14	13	13	13	12	13	7	6	9	8	11	11	19	20	19	17	16	15	40	39	41	38	39	39
5.	Somogy	35	28	28	20	19	15	13	14	16	27	21	23	61	128	128	131	142	144	109	170	172	178	182	182
6.	Tolna	9	7	7	7	7	7	2	2	2	2	2	1	48	48	48	48	48	49	59	57	57	57	57	57
7.	Vas	16	9	11	10	10	9	6	11	8	8	9	7	22	56	50	52	49	44	44	76	69	70	68	60
8.	Veszprém	21	15	14	15	14	14	2	3	16	20	20	25	21	80	7	65	63	67	44	99	100	106	107	112
9.	Zala	20	13	11	10	9	10	1	17	19	23	24	25	0	7	13	12	13	17	21	37	43	45	46	52
Összesen:		197	153	151	146	132	120	60	91	113	123	148	140	416	649	542	620	599	610	668	894	869	895	882	876

IV.
MŰKÖDÉSI KÖRÜLMÉNYEK, ELHELYEZÉS, ALAPTERÜLET
1995.

Sor- szám	MEGYE	Önálló helyiségben működők alapterülete						Nem rendelkezik önálló helyiséggel
		25 m ² alatt	25-50 m ² között	50-100 m ² között	100-200 m ² között	200 m ² felett		
1.	Baranya	26	28	30	16	2	28	
2.	Fejér	7	32	34	19	4	-	
3.	Győr-Ménfőcsanak-Sopron	22	47	22	4	1	6	
4.	Komárom-Esztergom	2	8	12	5	2	4	
5.	Somogy	65	77	47	17	-	8	
6.	Tolna	3	27	19	6		1	
7.	Vas	20	29	21	5	-	2	
8.	Veszprém	29	31	35	5	1	-	
9.	Zala	19	14	16	8	1	-	
ÖSSZESEN:		193	293	236	85	11	49	

V.
FORGALMI ADATOK
14 ÉV FELELT

Sor- szám	MEGYE	Beiratkozott olvasók		Látogatók		Kölcsönzők		Kölcsönzött kötetek					
		1990.	1995.	%	1990.	1995.	%	1990.	1995.	%			
1.	Baranya	8 923	7 542	85	65 995	58 225	88	55 591	47 809	86	55 591	151 982	273
2.	Fejér	11 953	12 229	102	104 157	107 167	103	75 197	81 120	108	278 857	300 044	108
3.	Győr-Ménfő-Sopron	8 510	7 604	89	49 019	47 311	97	40 737	39 821	98	142 327	141 089	99
4.	Komárom-Esztergom	4 174	4 008	96	29 182	30 427	104	24 236	25 793	106	116 397	117 659	101
5.	Somogy	12 809	11 659	91	102 917	98 765	96	82 340	79 470	97	277 670	254 907	92
6.	Tolna	4 003	4 018	100	24 969	27 280	109	20 714	22 838	110	69 016	70 133	102
7.	Vas	3 226	3 399	105	35 534	23 834	67	22 158	22 222	100	86 307	76 572	89
8.	Veszprém	4 916	7 176	146	55 443	77 559	140	35 809	44 965	126	131 074	155 588	119
9.	Zala	4 351	3 591	83	34 599	35 440	102	26 840	28 502	106	96 747	82 283	85
ÖSSZESEN:		62 865	61 226	97	501 815	506 008	101	383 622	392 540	102	1 253 966	1 350 267	108

VI.

FORGALMI ADATOK
14 ÉV ALATTI

Sor- szám	MEGYE	Beiratkozott olvasók		Látogatók		Kölcsönzők		Kölcsönzött kölétek					
		1990.	1995.	%	1990.	1995.	%	1990.	1995.	%			
1.	Baranya	9 104	8 130	89	131 751	98 168	75	61 531	72 634	118	61 531	177 450	288
2.	Fejér	11 789	10 218	87	141 480	135 176	96	106 541	99 200	93	311 145	278 944	90
3.	Győr-Ménfőcsanak-Sopron	8 291	7 602	92	83 160	66 305	80	64 755	54 865	85	185 237	170 568	92
4.	Komárom-Esztergom	3 843	3 597	94	46 786	44 111	94	33 270	33 506	101	118 258	111 238	94
5.	Somogy	11 713	11 066	94	197 893	177 167	90	145 052	135 279	93	351 640	304 125	86
6.	Tolna	3 839	3 929	102	41 508	39 936	96	34 142	28 891	85	77 361	72 917	94
7.	Vas	3 457	3 570	103	54 572	42 338	78	27 873	33 725	121	73 867	74 942	101
8.	Veszprém	4 071	5 563	137	71 069	82 767	116	41 798	57 330	137	114 210	147 837	129
9.	Zala	5 125	4 321	84	78 119	58 879	75	52 727	46 254	88	114 565	95 754	84
	ÖSSZESEN:	61 232	57 996	95	846 358	744 847	88	567 689	561 684	99	1 407 814	1 433 175	102